

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Naam school/kindcentrum	OBS de Sleutel
Adres	Bakkerskamp 4
Postcode en plaats	7433 EL Schalkhaar
E-mailadres school/kindcentrum	directie.desleutel@zinderonderwijs.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	0570-621511
Bestuurder(s)	Yvonne de Haas
Leidinggevende school/kindcentrum	Linda van den Sigtenhorst
Daltoncoördinator(en)	Annemieke Pliester
Aantal groepen	9
Aantal kinderen	214
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	15
In bezit van daltoncertificaat	7
Bezig met daltoncursus	1
Nevenvestigingen	-
Stand van zaken inspectie	Basisarrangement
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Datum visitatie	27-02-2024
Soort visitatie: (besluit vorige visitatie)	
1e licentieaanvraag	☐
Licentieverlenging	☒
Versnelde visitatie licentieverlenging	☐
Visitatie na bezwaarprocedure	☐

1. Zelfreflectie

Inleiding

Sinds de visitatie in 2018 is er veel gebeurd, in de wereld (o.a. Corona heeft veel effect gehad in het onderwijs) en op OBS De Sleutel. In dit stukje richten we ons op wat er sinds 2018 op de Sleutel is veranderd en ontwikkeld.

In grote lijnen is dat:

- Veel wisselingen in het team,
- Een visietraject met Hilde-Marie van Slochteren in schooljaar 21-22,
- 7 gecertificeerde Dalton-medewerkers erbij,
- Een nieuwe daltoncoördinator (sinds september 2023) en een nieuwe directeur (sinds maart 2020),
- Nieuwe groepssamenstellingen; werken vanuit units/ bouwen is in ontwikkeling
- Nieuwe middelen;
  - o Methodes zijn middel en worden niet strak gevolgd,
  - o Leerlijnen vormen het uitgangspunt,
  - o Cito is IEP geworden, omdat de eigen ontwikkeling centraal staat en niet het gemiddelde
  - o Vreedzaam wordt geïmplementeerd,
  - o MijnRapportfolio wordt geïmplementeerd,
- Organisatie van bijvoorbeeld instructies is anders; van leerstofjaarklassensysteem naar kind- en wereldgericht onderwijs,
- Werken vanuit doelen en leerlijnen: instructiegroepen op maat,
- Meer samenhang creëren door thematisch te werken en door ook buiten de school te leren (Buiten Lokaal).
- We spreken over ontwikkeltijd. Hierin is het zelfstandig werken opgenomen en is er ook ruimte voor keuzes.

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

School/kindcentrum

Aanbevelingen van de vorige visitatie:

Nr. 1

Maak de taakbrief tot een krachtig instrument dat leerlingen structuur en houvast biedt. Onderdelen daarin zijn: reflectie, doelen stellen, instructiemomenten aangeven, samenwerking aangeven, individuele op de leerling afgestemde opdrachten, plannen en aftekenen door leerlingen.

Nr. 2

De reflectie zoals die momenteel wordt ingezet, als uitgangspunt nemen om te komen tot een krachtig instrument dat in dienst staat van het eigenaarschap van de leerlingen over hun leerproces.

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

In de afgelopen jaren hebben we op veel vlakken van onze schoolontwikkeling/daltonontwikkeling stappen gezet. Op gebied van didaktiek, pedagogiek, groepssamenstelling, samenhang creëren in aanbod, samen verantwoordelijk zijn voor een unit, etc. Heel erg veel dus. En op al die vlakken hebben we kleine stappen gezet. Nu is de tijd aangebroken om weer specifiekere stappen te zetten.

Aanbeveling 1

Deze is meegenomen in al de hierboven benoemde ontwikkelingen en kan zeker nog specifieker worden ontwikkeld als het gaat om het onderdeel 'samenwerking aangeven op taakbrief' en de eenduidigheid van het werken met een taakbrief door de hele school heen.

Met name ook de uitdagende periode taak zal onze aandacht hebben in de nabije toekomst. We werken er naartoe dat kinderen tijdens ontwikkeltijd aan eigen doelen werken, onderzoekjes doen en een eigen leerroute volgen. Niet alleen, maar zeker ook samen.

Aanbeveling 2

Hier wordt gerefereerd aan het zelf-ontworpen Rapportfolio, waar de school destijds een onderwijsprijs mee heeft gewonnen.

Dit heeft een andere wending genomen in de afgelopen jaren, omdat we in schooljaar 22-23 gekozen hebben voor een ander (digitaal) middel: MijnRapportfolio. Deze bevindt zich in de implementatie-fase.

De aanbeveling is dus nog steeds/ opnieuw passend en is voor ons ook de reden geweest om over te stappen op dit digitale middel. De bedoeling is dat dit middel het eigenaarschap gaat vergroten. Momenteel zijn we met MijnRapportfolio zover dat:

- alle kinderen, leerkrachten en ouders een onderdeel hebben ingevuld; Dit ben ik.
- de leerlijnen voor Rekenen zijn opgenomen en worden uitgetoetst,
- de IEP resultaten zijn in te zien,
- kinderen eigen doelen hebben geformuleerd,
- de ik-doelen (kernwaarden Dalton) zijn opgenomen

Reflectie krijgt op andere plekken in de onderwijsorganisatie zeker wel plek. De bewijsweek, het formatief evalueren door niet meer standaard de methodetoetsen te hanteren, de reflectiepot, ed.

Afbeelding 'stip op de horizon, werken aan kindgericht daltononderwijs.'

Visitatieteam

Wat zien we terug?

De gegeven aanbevelingen in 2017 zijn niet passend meer bij de huidige situatie. Na wisselingen in het team en de directie is er een volledige transitie ingezet. Het team zit op dit moment midden in deze transitie. Er is in de totale transitie aandacht voor de gegeven aanbevelingen. Dit is leesbaar, merkbaar en zichtbaar door de dag heen. We hebben er als visitatieteam voor gekozen de realisering van de aanbevelingen als voldoende te beoordelen. Door onze bevindingen met betrekking tot de kernwaarden zal duidelijk worden dat er wel aandacht is voor de aanbevelingen in het grote geheel.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

---

School/kindcentrum

Wat gaat goed:

- Uitgaan van verschillen bij het ontwerpen van het onderwijs
- Taak op maat en werken in niveaugroepen
- Groepsverantwoordelijkheid creëren tijdens o.a. de start van de dag en het werken aan groepsdoelen
- Zorgdragen voor eigen werk en leeromgeving, door de inzet van de huishoudelijke taken
- Formatief evalueren in de Bewijsweek
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid van leerkrachten voor een bouw/ unit

Wat is in ontwikkeling:

- Loslaten en verantwoordelijkheid geven
- Ruimte geven voor eigen initiatieven

Reactie visitatieteam

Door de gehele school heen zien we dat de kinderen zorgdragen voor elkaar en de school. Er heerst een hele fijne sfeer en er is sprake van een hele open en behulpzame cultuur. Er wordt gewerkt aan groepsdoelen vanuit de Vreedzame school. De bewijsweken zijn zichtbaar in de school en de kinderen verstellen er trots over.

We hebben tijdens de bezoeken aan de verschillende bouwen/units gezien dat er op verschillende (instructie)niveaus wordt gewerkt (A t/m H). In de onderbouw (groep 1,2 en 3) is dit nu minder, omdat de omstandigheden (uitval van leerkrachten) het niet toelaat. In groep 3 is een circuitvorm ingezet met differentiatie binnen de verschillende opdrachten. De inhoud van de activiteiten wordt bepaald door de leerkracht.

Het plannen is in de groepen 1, 2 en 3 in de basis aanwezig, maar reikt op dit moment niet verder dan taakjes die op een planbord staan weergegeven.

De kinderen hebben in de midden-en bovenbouw een taakbrief waar ze voornamelijk op aftekenen. Door de opzet van bouw/units zoals deze nu is vormgegeven, ervaren de kinderen minder ruimte om zelf te kiezen. De tijden van de vakgebieden en bijbehorende instructies liggen vast. Er is weinig vrijheid (keuze, tijd en ruimte) voor de kinderen om eigen initiatieven te nemen. Het ontplooiën van een onderzoekende houding wordt daardoor geremd.

De ochtend start in alle groepen met activiteiten gericht op de Vreedzame school. Omdat jullie hier dit schooljaar mee gestart zijn, ligt hier sterk de focus op. We bemerken dat de focus op het daltononderwijs als overkoepelende onderwijsvisie hierdoor naar de achtergrond is verschoven.

De transitie naar zoals jullie het zelf beschrijven als 'kindgericht daltononderwijs' staat nog in de kinderschoenen. Binnen de huidige organisatie van werken in bouwen/units is merkbaar dat de leerkrachten en ook de lesstof sturend en bepalend zijn. We zien al wel mooie initiatieven zoals het sporenbeleid in de bovenbouw.

Over het algemeen zien wij een school in transitie waarbij de kernwaarde vrijheid op dit moment zeer beperkt is. Wij hebben daarom de volgende aanbeveling geformuleerd:

1) Vrijheid en verantwoordelijkheid verdient aandacht. De leerdoelen en leerlijnen op cognitief gebied en op het gebied van persoonlijke ontwikkeling helder formuleren, zodat de leerlingen van groep 1 t/m 8 vanuit eigenaarschap de verantwoordelijkheid en vrijheid kunnen nemen om zelf keuzes te maken. Dit helpt de leerlingen in het dagelijks handelen met betrekking tot het hoe en wanneer inplannen van instructies en verwerkingen om leerdoelen te behalen.

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

Wat gaat goed:

- Onze leerlingen kunnen zelfstandig werken aan toegewezen taken, gebruikmakend van takenbrieven en takenborden.
- De dagplanning is inzichtelijk, wat kinderen zelfstandiger laat acteren.
- Werken met de agenda in de bovenbouw: Leerlingen in de bovenbouw hanteren agenda's, waardoor ze hun taken effectief kunnen plannen.
- Vrije werkplekken, groepsdoorbrekend werken en zelf nakijken: We hebben een omgeving gecreëerd waarin leerlingen keuzevrijheid hebben over waar ze werken, samenwerking met verschillende leeftijden wordt aangemoedigd en zelfstandig nakijken wordt gestimuleerd.
- Eigen tempo en niveau: Leerlingen kunnen in hun eigen tempo werken en op hun eigen niveau, waardoor differentiatie en individuele groei worden ondersteund.

Wat is in ontwikkeling:

- Doelen vanuit het kind laten komen: We streven ernaar om kinderen meer eigenaar te maken bij het formuleren van hun eigen leerdoelen en persoonlijke groei.
- Ruimte geven voor eigen initiatief: We werken aan het vergroten van de autonomie van leerlingen door hen meer ruimte te geven voor eigen initiatief door onderzoekjes te laten opzetten en experimenteren een plek te geven.

Reactie visitatieteam

Jullie omschrijving in het Daltonboek en in deze zelfevaluatie is voor ons merkbaar en zichtbaar tijdens de visitatie.

In basis zijn er dagplanningen, weekplanningen met Daltonkenmerken als de dagkleuren aanwezig. Uitgestelde aandacht is georganiseerd in de hele school. De kinderen weten waar ze aan toe zijn en kunnen met deze uitgestelde aandacht omgaan. Ook weten ze de bedoeling van de middelen die door jullie aangereikt worden als de time-timer en het blokje.

Tijdens 'Ontwikkeltijd' zien we dat leerlingen aan het werk zijn. Hierin is een doorgaande lijn zichtbaar van de dagritme kaarten in groep 1/2, de dagplanning (werken met een circuit) in groep 3, de weekplanning in groep 4/5 en de weektaak/planning in de groepen 6,7 en 8. Door het sporenbeleid is de differentiatie voor leerlingen en het maken van keuzes om zelf te sturen in de bovenbouw meer merkbaar. Dit is ook te verklaren doordat in de bovenbouw een stabielere situatie is geweest de afgelopen periode.

In het algemeen hebben wij gezien dat zelfstandigheid voldoende staat op 'de Sleutel' om op verder te bouwen in de door jullie zelf aangegeven richting. Doelen vanuit het kind laten komen en ruimte geven voor eigen initiatief.

Het zou daarbij helpend kunnen zijn om op de weektaken niet met 'taken' maar met 'doelen' te werken, zodat leerlingen beter in staat zijn aan te geven of ze een doel behaald hebben. Op die manier wordt het nog minder 'af' en meer 'ontwikkelen', dit zou meer recht aan het woord ontwikkeltijd doen. De aanbeveling bij de kernwaarde is hieraan gerelateerd.

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

Wat gaat goed:

- Invoering heterogene groepen en respect voor andere leeftijden: Leerlingen tonen een positieve houding en respect voor medeleerlingen, wat wordt versterkt door het werken in heterogene groepen.
- Werken in niveaugroepen en veilig pedagogisch klimaat vanuit Vreedzaam: We hebben succesvol gewerkt aan differentiatie in niveaugroepen en een veilig pedagogisch klimaat gecreëerd met behulp van het programma Vreedzaam.
- Oefenplaats voor democratisering: Onze school fungeert als een oefenplaats voor democratisering, waar leerlingen betrokken worden bij besluitvorming en hun stem laten horen.

Wat is in ontwikkeling:

- Wederzijdse afhankelijkheid bij samenwerking: We werken aan het versterken van wederzijdse afhankelijkheid bij samenwerking, waarbij leerlingen leren hoe ze elkaar kunnen ondersteunen en aanvullen.
- Opbouw in doorgaande lijn door de school: We streven naar een consistente aanpak in samenwerking over alle groepen heen, waarbij kinderen geleidelijk aan leren samenwerken op een steeds complexer niveau.
- Elkaars talenten beter benutten: We ontwikkelen methoden om de verschillende talenten van leerlingen en leerkrachten beter te benutten en hen aan te moedigen hun unieke bijdragen te delen.

Reactie visitatieteam

In de verschillende groepen hebben we een basishouding bij de kinderen gezien van wederzijds respect, een voorwaarde om samen te kunnen werken. Vooral in de bovenbouw is dit stevig neergezet door het werken in niveaugroepen. Kinderen uit verschillende groepen werken samen aan de leerdoelen tijdens de rekenmomenten.

Door te gaan werken in heterogene groepen kunnen kinderen gebruik maken van elkaar. In de klassenopstelling is hierbij nog winst te behalen. Kinderen zaten nu veelal in het lokaal geclusterd in jaargroepen.

In de onderbouw hebben we gezien dat kinderen mogen spelen en werken in verschillende groepen en op de leerpleinen. Dit plannen ze in. Zo spelen en werken de kinderen groepsdoorbrekend samen.

We vragen ons af of het samenwerken als basisprincipe stevig is neergezet. Weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt? Er is een verschil tussen samen werken en samenwerken. Wordt het samenwerken in opdrachten voldoende gestimuleerd, bijvoorbeeld op de taakkaart?

De leerlingenraad is een mooi voorbeeld van wat de school aangeeft als een oefenplaats voor democratie. De leerlingen zijn betrokken en weten een helder beeld van de school te geven. Ze voelen zich gezien en gehoord en worden betrokken bij schoolontwikkeling, maar bijvoorbeeld ook bij de rondleiding van nieuwe ouders.

Ook bij dit onderdeel zien we dat de school in ontwikkeling is. Sinds dit jaar zijn de groepen anders samengesteld en dit vraagt aandacht voor groepsdynamiek. We zien dat de school het onderdeel samenwerken nog steviger neer kan zetten.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

Wat gaat goed:

We hebben succesvolle manieren geïmplementeerd voor reflectie, waaronder:

- De bewijsweek; 4x per jaar reflecteren kinderen op hun ontwikkeling, aan de hand van formatieve werkvormen, tijdens de bewijsweek.
- MijnRapportfolio; implementatie-fase
- Driehoeksgesprekken, in de maand van de verjaardag en 6 maanden later
- Ontwikkelgesprekken tussen leerkracht en kind, tussen de driehoeksgesprekken door
- Start van de dag, zowel in het team als in de stamgroepen: Het dagelijkse begin biedt een effectieve gelegenheid voor reflectie, zowel op school/teamniveau als in de stamgroepen.
- Ontwikkeldagen met het team waarop we terug- en vooruitblikken: Periodieke ontwikkeldagen zijn ingevoerd om als team terug- en vooruit te kijken, wat een waardevol reflectiemoment oplevert.

Wat is in ontwikkeling:

- Systematisch reflecteren in een doorgaande lijn door de hele school: We werken aan het implementeren van systematische reflectie op alle niveaus, zodat dit een geïntegreerd onderdeel wordt van het leerproces.
- Intervisie en collegiale consultatie: We ontwikkelen methoden voor intervisie en collegiale consultatie om ervaringen en inzichten binnen het team te delen.
- Zelfreflectie leerkrachten: We streven naar een gestructureerd proces van zelfreflectie voor leerkrachten, waardoor ze hun eigen professionele groei kunnen bevorderen.
- Teamtraining Formatief Evalueren is gestart in januari 2024

Reactie visitatieteam

Reflectie is duidelijk aanwezig in de school. De kinderen van de leelringenraad en de kinderen die ons rondleiden tijdens de dag zijn daar een mooi voorbeeld van. Zij zijn betrokken, denken mee en willen ons graag vertellen over de school.

Door het voeren van voortgangsgesprekken met kinderen en en ouders waarin jullie spreken over resultaten en welbevinden, bouwen jullie een band op met ouders en kinderen. Dit wordt door ouders en kinderen opgemerkt en als prettig ervaren. Er is ruimte om samen te spreken over de ontwikkeling van het kind. Richting de bovenbouw is er steeds meer sprake van het gesprek vanuit het kind. De bewijsweek is hiervoor een mooi moment en het cyclische karakter hiervan biedt ontwikkelruimte voor het verder invoeren van de door jullie gestelde ontwikkelpunten en het uitwerken van de aanbevelingen die we jullie geven. We

zien in jullie documenten en bemerken in gesprekken door de dag heen dat jullie met elkaar congruent over ontwikkeling spreken.

Door de dag heen hebben we met een aantal leerkrachten gesproken over de Erik-app. Deze helpt jullie goed bij het volgen van de leerlingen. De app helpt jullie ook in deze roerige tijd om kinderen in beeld te houden. We horen dat vervangers en stagiaires hier ook gebruik van weten te maken en dat maakt de app heel krachtig.

Wanneer jullie bij het reflecteren de focus meer richting de kernwaarde van Dalton kunnen verleggen (zoals in onze tweede aanbeveling bij borging door ons omschreven) zien we mogelijkheden om Dalton nog sterker met ouders, kinderen en team neer te zetten.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

Wat gaat goed:

- Instructies afstemmen op doelgroep, werken in niveaugroepen, werken en spelen op leerpleinen, werken in units: We hebben effectieve praktijken geïmplementeerd om instructies af te stemmen op verschillende doelgroepen en het gebruik van leerpleinen en units bevordert een efficiënte leeromgeving.

Wat is in ontwikkeling:

- Organisatie dient inhoud: We erkennen de noodzaak om de organisatie meer te integreren met de inhoud, zodat structurele aspecten bijdragen aan een effectieve leerervaring.

Reactie visitatieteam

De school is effectief ingericht. Zowel tijd en middelen worden effectief ingezet om verder te ontwikkelen. Er zijn verschillende leerpleinen, gezamenlijke ruimtes en bijvoorbeeld ook plekje waar kinderen met elkaar iets kunnen uitpraten. In de school heerst een rustige werksfeer en de kinderen zijn zich bewust van hun eigen verantwoordelijkheden in en rondom de eigen bouw/unit.

Het formatief toetsen, de bewijsweken, de aanbodsgroepen, de organisatie in drie blokken zijn enkele voorbeelden die we in de praktijk in mindere of meerdere mate zijn tegengekomen. Het is ons heel duidelijk dat jullie op verschillende manieren inzetten op effectiviteit en doelmatigheid. In de praktijk zien we de bouwen/units als fundament waar met elkaar hard aan gewerkt wordt. De focus ligt nu vooral op de organisatie en minder op de inhoud. Daar zijn jullie je ook terdege van bewust.

1.6 Borging als voorwaarde

School/kindcentrum

Wat gaat goed:

- Kwaliteitskaarten; We werken actief aan het ontwikkelen van kwaliteitskaarten om de gemaakte afspraken en ontwikkelingen te documenteren. Telkens als we afspraken hebben gemaakt, leggen we dit vast. Hierbij hanteren we de indeling van Waarom, Hoe en Wat.
- Ontwikkeldagen: Teamreflectie en bijscholing worden regelmatig ingepland om continu leren en groei te bevorderen. Dit vindt plaats tijdens de ontwikkeldagen, 4x per jaar.
- Schoolbesprekingen: 2x per jaar analyseren we schoolbreed de harde en zachte data.
- SOT's leggen afspraken vast in de jaarplannen
- Het Daltonboek is up to date gemaakt

Wat is in ontwikkeling:

- MijnRapportfolio, als middel om aan leerlijnen te werken en kinderen eigenaar te laten zijn van hun eigen leerproces.
- De inzet van de Erik! Observatieapp.
- We willen de ontwikkeling van kinderen niet vergelijken met het gemiddelde. Hoe analyseren we de data, zodat het ons zicht geeft op zowel de ontwikkeling van de individuele kinderen als op groeps- en schoolniveau?

Reactie visitatieteam

Wij zien borging terug in vele facetten, echter, het zelfevaluatieverslag is in vergelijking met de documenten die wij hebben ontvangen, vrij beknopt ingevuld. Dit had uitgebreider gekund en adviseren wij ook om een volgende visitatie te doen. Voor nu hebben wij wel de vertaalslag kunnen maken door de stukken die meegestuurd zijn in relatie met het zelfevaluatieverslag en de praktijk die we hebben waargenomen.

Het daltonboek is door de nieuwe daltoncoördinator aangepast en aangevuld. Het Sleutelplan 2022-2024 ervaren wij wel meer als een toekomstig daltonplan of daltonboek. Ons advies is om deze documenten samen te voegen, te combineren.

Borging is niet alleen wat we lezen in de stukken, maar ook wat we ervaren in de school als daltoncultuur. In de basis zien en merken we dat het daltononderwijs aanwezig. Vooral in de bovenbouw zien we dat kinderen een zekere mate van vrijheid, samenwerken en zelfstandigheid gewend zijn. Ook denken ze actief mee en voorzien ze elkaar van constructieve feedback. De signalen die we krijgen van de bovenbouw is dat ze graag meer mee willen denken en beslissen over het aanbod en de wijze waarop ze iets leren.

We bemerken dat de borging van het daltononderwijs op dit moment overschaduwd lijkt te worden door de verschillende ontwikkelingen die zijn ingezet. Hiermee bedoelen we o.a. Vreedzame school en de transitie naar unitonderwijs.

Tijdens de gesprekken met de directeur en daltoncoördinator en ook met de algemeen bestuurder is ons duidelijk geworden dat de school zich de afgelopen tijd en nu nog in ruw vaarwater begeeft door de uitval van personeel. Hierdoor moeten er keuzes gemaakt worden die in de lijn van ontwikkeling niet passend zijn, maar voor de huidige situatie het hoogst haalbare. Dit vraagt ook lef van de directie en weten wat het team en de kinderen op dit moment nodig hebben.

Voor borging van het daltononderwijs hebben wij de volgende aanbeveling geformuleerd:

2) Focus cyclisch aanbrengen vanuit een stapsgewijs ontwikkelplan. Daarbij is het van belang eerst duidelijk te omschrijven wat per kernwaarde al gedaan wordt in de bouwen. Omschrijf de doorgaande lijn vanuit een logische opbouw. Hierbij is het van belang de vervolgstappen te bepalen vanuit de ambitie per kernwaarde. Vervolgens de doorgaande lijn implementeren en waar nodig aanscherpen in het dagelijks handelen van het team en de leerlingen. Dit alles in kleine, behapbare stappen. Dalton voorop!

2. Ontwikkelvermogen

Parels van de school/kindcentrum (hier zijn we trots op)

Werken in bouwen/ units:

Sinds dit schooljaar zijn we gaan werken in leeftijdheterogene groepen. Kinderen geven aan niet meer terug te willen, want ze leren van en met elkaar.

Ouderbetrokkenheid:

Tijdens onze schoolontwikkelingen hebben we ouders telkens betrokken door klankbordavonden en ouderavonden te organiseren. Ouders toonden zich enorm betrokken en gaven ons veel vertrouwen. De ouders van de MR hebben zich enorm betrokken getoond en hebben ons opbouwend kritisch bevraagd. Dit heeft ons echt vooruit geholpen.

Werken vanuit doelen en differentiatie:

We gaan uit van verschillen.

De leerlijnen zijn leidend voor het ontwerpen van instructielessen aan niveaugroepen in de midden- en bovenbouw.

Sporenbeleid:

De bovenbouw heeft vormgegeven aan het aanleren van het zelfgestuurd leren aan de hand van het Sporenbeleid.

De Bewijsweek:

Ons schooljaar is opgedeeld in 4 ontwikkelperiodes van 10 weken. Elke 10e week is een bewijsweek. Tijdens die week laten kinderen zien wat zij geleerd hebben, op een creatieve manier.

Samenhang creëren:

Het thematisch onderwijs wordt door de hele school heen aan de hand van eenzelfde thema georganiseerd. Hierdoor zien we dat kinderen gemotiveerder zijn, omdat vakken in samenhang geboden worden. Lezen en luisteren met begrip (teksten) en taalactiviteiten worden gekoppeld aan het thema.

Ontwikkel- en onderzoeksvragen (hier willen we meer van weten)

Borging van doorgaande lijnen

Als school in transitie wordt er veel uitgetoetst en weer bijgesteld. Borging vindt achteraf plaats. Tussendoor is het ook handig om afspraken (of dat wat goed werkt) vast te leggen. In die fase zijn we nu aangekomen. Kwaliteitskaarten worden

momenteel gemaakt. Er is veel behoefte aan het vastleggen van doorgaande lijnen en soms houdt dat het experimenteren tegen.

We willen de kernwaarde die centraal staat, in de school visueel maken. Sowieso is de zichtbaarheid weer wat op de achtergrond geraakt, dus daar zijn we mee aan de slag gegaan.

Leerlijnen koppelen aan reflectie

De implementatie van MijnRapportfolio gaat ons zeker helpen om het werken vanuit doelen en leerlijnen aan het reflecteren te koppelen. Hiermee willen we ook het eigenaarschap van kinderen voor het leerproces vergroten.

Reflectie staat centraal, zowel op leerkracht- als op kindniveau. Leerkrachten volgen een training 'Formatief evalueren' en kinderen reflecteren aan de hand van ik-doelen op papier en in Mijnrapportfolio.

Vrijheid in gebondenheid en verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor het leerproces nog meer bij kinderen leggen en kinderen daarin nog meer keuzemogelijkheden geven. Wij geven kinderen hiervoor instrumenten/ middelen om zich dit eigen te kunnen maken. Kinderen worden hierdoor minder afhankelijk van de leerkracht en de leerkracht hoeft minder te sturen. Dit alles is gebaseerd op vertrouwen.

Vanuit vertrouwen vergroten we het eigenaarschap van kinderen:

- We geven ruimte om te experimenteren en te ontdekken
- We zijn bezig met het creëren van een omgeving, waarin kinderen de vrijheid hebben om te experimenteren en te ontdekken
- De nieuwsgierigheid en creativiteit worden gestimuleerd.

Uitdagende periode taak

Door de taak uitdagend te maken, ruimte aan experiment en onderzoek te geven, zullen kinderen gemotiveerder zijn en een grotere focus op leren tonen.

De taakbrief biedt de mogelijkheid tot het zelf kiezen van cognitieve doelen en onderzoek doen. De taakbrief wordt een periodetaak met uitdagende doelen en is geen afvinklijstje van taken.

Zonder methodes werken

We komen goed tegemoet aan de cognitieve niveaus in ons onderwijsaanbod.

Daarbij ontwerpen leerkrachten grotendeels het onderwijs zelf. Net als het thematisch onderwijs. Dit kost veel tijd en energie. We zijn op zoek naar methodieken en materialen die ons hierin kunnen ondersteunen.

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie (tussentijdse visitatie of niet)

Er is veel in ontwikkeling en er liggen veel kansen. Het team kan veel aan, al hebben we tegenslagen gehad.

We gaan er vanuit dat er voldoende vertrouwen is in onze ontwikkelingen en ons ontwikkelvermogen.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie? (lange termijnvisie)

Zie het Sleutelplan.

Reactie visitatieteam

We hebben vertrouwen in jullie gezamenlijke reflectievermogen. We hebben gehoord en gezien dat jullie het lef hebben gehad een pas op de plaats te maken in de onderbouw met betrekking tot de ingezette transitie. Dit proces hebben jullie merkbaar samen met ouders gelopen. Op deze krachtige wijze denken wij dat jullie daadwerkelijk ambitie voor organisatie durven te stellen.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

---

leerlingen(raad)

We hebben gesproken met de leerlingenraad, gevormd door 2 leerlingen uit de groepen 5, 6, 7 en 8. De leerlingen hebben ons uitgelegd wat zij als leerlingenraad voor rol hebben binnen de school. Ze bespreken wat er in de school beter kan, maar ook wat er al goed gaat. Ze vergaderen een keer in de maand en er is altijd een leerkracht bij. De kinderen mogen zelf met ideeën komen en zijn trots dat de door hun bedachte legotafel en de ei-stoelen ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Met de kinderen hebben we gesproken over Dalton op de Sleutel. Wat herkennen de kinderen en waar zien zij nog verbetering?

De kinderen vertelden dat er wordt gewerkt vanuit doelen. Ze kiezen zelf een doel en dan gaan ze daar mee oefenen in de instructies. Ze mogen zelf kiezen of ze meedoen met de instructie. Dat is nog wel eens lastig en kan niet iedereen. Tijdens ontwikkeltijd mogen ze zelf keuzes maken in wat ze gaan doen.

Samenwerken, mag niet altijd. Tijdens project mag je kiezen of je gaat samenwerken of zelfstandig. Tijdens ontwikkeltijd mag je bijvoorbeeld wel samen op de gang werken, maar dan is het niet altijd echt samenwerken, maar vaak ook samen werken. Samenwerken met andere groepen doen ze bijna nooit vertelden ze.

Het stoplicht wordt in de groepen gehanteerd, vooral met de kleuren rood en oranje. Het gebruik van groen is niet overal.

De kinderen werken ook vanuit een weektaak. Ze plannen zelf wat ze gaan doen, leerkrachten houden bij wat af is. Zelf hebben ze daar niet altijd zicht op, omdat ze dat niet per se hoeven af te tekenen in hun agenda. Er wordt in de bovenbouw gewerkt met een Sporenbeleid (groep 6 t/m 8) voor rekenen. Tijdens die tijd mogen ze ook echt alleen maar rekenen en niet verder met andere taken.

Tijdens ontwikkeltijd mogen de kinderen vooruit werken buiten de eigen planning om. Als alles al vroeg af is dan is het 'klaar'.

Keuzewerk staat op taakbrief. De kinderen weten niet goed te vertellen wanneer ze dit mogen doen en of dit verplicht is of niet. Ze vertellen dat ze zelf geen inbreng hebben in de keuze van de keuzetaken.

In de stukken lazen we iets over 'maatjes' en 'team', dit is bij de kinderen niet bekend.

We hebben de kinderen gevraagd naar een rapportcijfer voor de school. Ze geven de school gemiddeld een 8,2, waarbij een 9,5 het hoogste cijfer is en een 7 het laagste. Ze benoemen dat ze zich veilig voelen op school, dat de nieuwe groepen fijn zijn en dat ze altijd met veel plezier naar school gaan.

---

ouders

Wij hebben gesproken met 4 ouders waarvan 2 ouders ook participeren in de MR. De ouders geven aan tevreden te zijn over de school. Zij noemen dat leerlingen goed gezien worden door de leerkrachten. Ook het contact met de leerkrachten wordt als positief gezien, evenals dat leerlingen gestimuleerd worden om veel zelf te doen en zelfvertrouwen te ontwikkelen. Ze spreken van een bevlogen team met een duidelijk plan.

De ouders zien een grote mate van schoolontwikkeling, waarbij ouderbetrokkenheid groot is. Er wordt gelegenheid geboden om mee te denken en praten en er wordt echt geluisterd naar ouders. Ondanks dat kaders al duidelijk waren, werd er binnen deze kaders wel ruimte geboden om meningen te geven en bij te dragen aan de ontwikkeling. Er wordt veel gelegenheid geboden om mee te doen in de school.

Met betrekking tot Dalton geven ouders aan verschillende kennis te hebben over de Daltonkernwaarden. Een van de ouders omschrijft dat ze ziet dat op de Sleutel veel aandacht is voor de brede ontwikkeling. Ouders zien verschil in de bouwen. In de onderbouw zien ze minder uitgesproken Dalton. In de groepen 1 en 2 wordt zelfstandigheid stimuleren als positief genoemd en bij groep 3 komt de keuzevrijheid naar voren.

Ouders geven aan te zien dat de school volop in ontwikkeling is. Hierbij kan er nog meer de link gelegd worden naar Dalton in de communicatie. Ouders geven aan dat ze zien dat soms prioritering nodig is, zeker nu er veel uitval is, is het van belang de rest gezond op de been te houden. De schoolleiding heeft hier oog voor en communiceert helder.

---

medewerkers

Door de dag heen en vooral tijdens de lunch hebben we zinvolle gesprekken met medewerkers gevoerd. Hieruit blijkt de hoge betrokkenheid bij de school. Deze gesprekken hebben ons geholpen een reëel beeld van de school te krijgen. Door de dag heen werd het beeld met name door de gesprekken met de leerkrachten steeds scherper. Zij hebben ons geholpen de complexe ontwikkeling door de ingezette transitie terug te brengen naar de realiteit van de dag. Het was goed te merken dat er herkenning en erkenning was van de complexiteit en gemaakte keuzes.

---

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

In het gesprek met de leiding en de Daltoncoördinator was het prettig te merken dat er herkenning met betrekking tot onze aanbevelingen was. De Daltoncoördinator heeft een belangrijke taak gekregen om Dalton meer op de kaart te zetten. Ondersteuning, aansturing en daadkracht zullen de kernmerken van het handelen van de Daltoncoördinator moeten zijn om op die manier de aanbevelingen uit te gaan voeren en de ambitie waar te maken. We zien het team hiertoe instaat. Als visiteurs denken we dat het misschien goed is om dit met meerdere coördinatoren (experts) te dragen. Dit laatste hebben wij tijdens onze eigen evaluatie (visiteurs) toegevoegd.

---

bestuurder(s)

Wij hebben gesproken met Yvonne de Haas, bestuurder van Zinder. Binnen Zinder zijn meerdere scholen met traditioneel vernieuwingsonderwijs waaronder Montessori, Jenaplan en daltononderwijs. Er is een goede verbinding tussen de scholen binnen Zinder, ook de daltonscholen. Het kan nog wel sterker.

Mevr. de Haas geeft aan dat de directeur van obs de Sleutel een stap heeft gemaakt voor vernieuwend daltononderwijs. Dit houdt het loslaten van het leerstofjaarklassensysteem in. Dit is een route die niet zonder hobbels verloopt. De school is in de fase van ontwikkeling. Er is ruimte om een eigen identiteit te hebben. Ze zijn een weg ingeslagen die andere scholen nog niet zijn ingeslagen.

Mevr. de Haas bezoekt elke school in ieder geval 1x uitgebreider waarbij ze ook in gesprek gaat met de kinderen en teamleden. Op obs de Sleutel ervaart zij een hele open en fijne cultuur. De ziet dat kinderen echt serieus genomen worden. Een aantal kinderen waren ook uitgenodigd om mee te denken over de Zinderkoers. Hier kwam de zelfstandigheid en het zelfbewustzijn van kinderen heel mooi naar voren.

Begin dit schooljaar is er sprake van een dominoeffect van uitval. Daardoor was de directeur genoodzaakt bepaalde ontwikkeling terug te draaien om het werkbaar te houden voor iedereen.

Mevr. de Haas geeft aan dat ze de daltonkernwaarden duidelijk terug ziet in het team. De leiderschapstijl van de directeur ademt ook dalton uit. Op dit moment zit het team van obs de Sleutel in een zoektocht en is het per moment afstemmen.

4. Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	V
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	O
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	V
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

Zelfreflectie op de kernwaarden, ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap

Door de complexiteit van de ingezette transitie herkennen wij de opmerking van de school dat er op vele vlakken ontwikkeling is die nog moeilijk vast te pakken is. Wij hebben vertrouwen in de doorontwikkeling omdat we aanwezige zelfreflectie, ontwikkelvermogen en gedeeld eigenaarschap terug zien in het proces waarin de school zich bevindt.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Eerste licentie toekennen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
	Geen eerste licentie toekennen, over twee jaar opnieuw visitatie voor licentie toekennen	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
x	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

*Licentie verlenging voor 5 jaar (DKC/PO)

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	Focus cyclisch aanbrengen vanuit een stapsgewijs ontwikkelplan. Daarbij is het van belang eerst duidelijk te omschrijven wat per kernwaarde al gedaan wordt in de bouwen. Omschrijf de doorgaande lijn vanuit een logische opbouw. Hierbij is het van belang de vervolgstappen te bepalen vanuit de ambitie per kernwaarde. Vervolgens de doorgaande lijn implementeren en waar nodig aanscherpen in het dagelijks handelen van het team en de leerlingen. Dit alles in kleine, behapbare stappen. Dalton voorop!
2	Vrijheid en verantwoordelijkheid verdient aandacht. De leerdoelen en leerlijnen op cognitief gebied en op het gebied van persoonlijke ontwikkeling helder formuleren, zodat de leerlingen van groep 1 t/m 8 vanuit eigenaarschap de verantwoordelijkheid en vrijheid kunnen nemen om zelf keuzes te maken. Dit helpt de leerlingen in het dagelijks handelen met betrekking tot het hoe en wanneer inplannen van instructies en verwerkingen om leerdoelen te behalen.

Slotopmerking visitatieteam

We gunnen jullie een rustig vaarwater waarin jullie gekozen transitie met focus op Dalton door kunnen zetten. We denken dat jullie daarmee een krachtige manier hebben om jullie school op de kaart te zetten vanuit het Daltonconcept. Heel veel lef en wijsheid toegewenst bij dit proces en jullie transitie!

Slotopmerking school/kindcentrum

Wij hebben de daltonvisitatie als een positieve dag ervaren en zijn erg blij met het vertrouwen van het visitatieteam in de doorontwikkeling (omdat ze aanwezige zelfreflectie, ontwikkelvermogen en gedeeld eigenaarschap terug zien in het proces waarin de school zich bevindt). Het visitatieteam heeft zich echt als critical-friends opgesteld en heeft ons fijne feedback gegeven. De beschrijving van de gesprekken en terugkoppeling per kernwaarde zijn heel concreet, herkenbaar en bruikbaar. Veel dank daarvoor!

De twee aanbevelingen geven ons richting voor de toekomst, waarbij de zichtbaarheid van Dalton iets anders voor ons is dan Dalton dat door ons bloed stroomt en verweven is met alle ontwikkelingen in de school. De opmerking van het daltonvisitatieteam '*We bemerken dat de focus op het daltononderwijs als overkoepelende onderwijsvisie hierdoor naar de achtergrond is verschoven*', herkennen we dan ook deels. In de transitie waarin de school zich bevindt, zijn de daltonkernwaarden steeds leidend. Ook bij het opstellen van een leerkrachtprofiel voor de school, bijvoorbeeld. Dat de daltonkernwaarden momenteel minder prominent en zichtbaar/ visueel aanwezig zijn, beamen we zeker. Ook de vele nieuwe/ tijdelijke/ invallers zullen niet de daltontaal gesproken hebben.

De onvoldoende op de kernwaarde *Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen* gaf ons een zet om dit onderdeel ook dit schooljaar op te gaan pakken. Al weten we dat we in kleine stappen moeten, toch is er soms laaghangend fruit dat geplukt kan worden.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

Hieronder is de planning voor de komende jaren in grote lijnen terug te vinden.

Bij de start van het nieuwe schooljaar 2024-2025 zal de nog op te richten Daltonwerkgroep een Dalton Ontwikkel Plan opstellen naar aanleiding van deze planning. In schooljaar 2024-2025 zullen de acties voor de jaren erna (2025-2027) concreter en uitgebreider beschreven worden.

Thema	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Professionalisering. Doel: We zetten externen in om ons te ondersteunen. Alle collega's zijn dalton geschoold.	Scholing Formatief evalueren. Studiedag (29-3-24) met Stef van Wickeren over vrijheid/verantwoordelijkheid (n.a.v. de daltonvisitatie). Een leerkracht (Muriëlle) is de daltonopleiding gestart bij Saxion.	Daltonscholing voor Wieke, Yolande, Annemijn en Wendy. Klassenbezoek en bij elkaar afleggen aan de hand van de kijkwijzer. Stef van Wickeren en René Berendsen voor studiedagen inzetten.			Voorbereiden op nieuwe daltonvisitatie met externe ondersteuning.
Kernwaarden en doorgaande lijn. Doel: Er is een duidelijke doorgaande lijn in de kernwaarden zichtbaar.	Per kernwaarden zijn kenmerken van leerkrachten beschreven voor onze school: leerkrachtprofiel. Sporenbeleid BB geïmplementeerd.	Op de eerste studiedag inventariseren we per kernwaarde wat er is, welke ambities we hebben en welke acties uitgezet worden. Sporenbeleid in MB implementeren.	Twee kernwaarden verder uitdiepen en telkens terug laten komen op studiedagen en besprekingen.	Twee kernwaarden verder uitdiepen.	Doorgaande lijn borgen.
De periode taak en verantwoordelijkheid. Doel: Kinderen zijn eigenaar van hun leerproces en mogen keuzes maken.	Bespreken met het team wat we volgend schooljaar willen oppakken. In de BB is een keuze-instructiebord ontworpen en ingezet.	Op de eerste studiedag gaan we met de doorgaande lijn in de periode taak, passend en uitdagend, aan het werk. Rene Berends vragen hiervoor.	Tussenevaluatie en verder uitwerken van de periode taak.	Borgen van de doorgaande lijn ten aanzien van de taak.	

		Op de Daltonconferentie.			
Borging Doel: We hebben vastgelegd hoe Dalton voorop staat.	Daltonboek is herschreven.	Daltonboek opfrissen naar actuele situatie en DOP toevoegen.	Daltonboek en DOP einde schooljaar opnieuw schrijven, naar actuele situatie. Deze koppelen aan ons Sleutelplan, zodat het een geheel wordt.		Daltonboek en plan van aanpak evalueren en opfrissen.
Daco en werkgroep. Er is draagkracht en daadkracht t.a.v. ons daltononderwijs. Er is een Dalton Ontwikkelplan (DOP).	Opleiding bij Saxion nieuwe Daco gestart. In het taakbeleid opnemen dat er een werkgroep dalton komt (ob, mb, bb), met ingang van 24-25. Taakomschrijving Daco vaststellen.	Tweede jaar Daco-opleiding. Werkgroep opstarten en eigenaar maken van dit plan. Hier wordt een uitgebreider DOP van gemaakt, per kernwaarde en n.a.v. de eerste studiedag.	Tussenevaluatie van de werkgroep en verdere planning aanpassen voor het DOP op basis van actualiteit.		

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
	Leidinggevende onderwijs	Akkoord	19-04-2024
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter	Akkoord	27-05-2024

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.